

مجموعه هشت جلدی «اصطلاح نامه فقه» منتشر شد

محمد هادی یعقوب نژاد از انتشار مجموعه هشت جلدی «اصطلاح نامه فقه» از سوی پژوهشکده مدیریت اطلاعات و مدارک اسلامی خبر داد.

محمد هادی یعقوب نژاد از انتشار مجموعه هشت جلدی «اصطلاح نامه فقه» از سوی پژوهشکده مدیریت اطلاعات و مدارک اسلامی خبر داد.

به گزارش خیرگزاری مهر، حجت الاسلام و المسلمین محمد هادی یعقوب نژاد، سرپرست پژوهشکده مدیریت اطلاعات و مدارک اسلامی با اعلام خبر انتشار «اصطلاح نامه فقه» از سوی پژوهشکده مدیریت اطلاعات و مدارک اسلامی، گفت: تدوین اصطلاح نامه جامع علوم اسلامی یکی از مأموریت های ویژه پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی در جهت توانمند سازی علوم اسلامی است که بر عهده پژوهشکده مدیریت اطلاعات و مدارک اسلامی گذاشته شده است.

وی در ادامه افزود: این پژوهشکده قبل از شروع به تدوین اصطلاح نامه در شاخه های علوم اسلامی اقدام به تعریف حوزه مأموریت خود (تعریف و تبیین محدوده علوم اسلامی) نمود. چرا که تعیین مصداق علوم اسلامی با توجه به اینکه برخی از آنها دارای سابقه قبل از اسلام بوده، کاری دشوار است.

عضو شورای پژوهشی پژوهشکده مدیریت اطلاعات و مدارک اسلامی تصریح کرد: بدیهی است توانمند سازی علوم اسلامی متوقف بر تدوین اصطلاح نامه در همه حوزه هایی است که به نوعی دین اسلام و متفکران اسلامی در شکل گیری، توسعه و تعمیق آن نقش داشته اند. لذا پژوهشکده مدیریت اطلاعات و مدارک اسلامی تدوین اصطلاح نامه در حوزه های علوم اسلامی و حوزه های وابسته را در محدوده مأموریت خود قرار داد.

معاون پژوهش پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی در مورد ارزش های افزوده اصطلاح نامه بیان داشت: در اصطلاح نامه ها، مفاهیم علمی در فرم اصطلاحات نمایان می شوند؛ که میان آنها در رشته های علمی روابطی منطقی و نظام مند وجود دارد و نهایتاً به ترسیم درختواره علوم کمک می کنند.

سرپرست پژوهشکده مدیریت اطلاعات و مدارک اسلامی، ضمن توضیحاتی جدیدترین اثر مکتوب این پژوهشکده را توصیف کرد و گفت: علم فقه با پیشینه ای به درازای ظهور اسلام و قرآن، گسترده ترین علم اسلامی است، دانش مدون فقه شیعی از غیبت امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف آغاز می شود. آنچه از اندیشمندان اسلامی به ما رسیده است، آثار فاخر، متعدد و متکثر است و تاکنون بیش از هزاران منبع فقهی شناسایی شده است. نگاه کلان به فقه از زاویه طبقه بندی مصطلحات، تقسیمات پیشینی و پسینی و جز آن موضوعی باید در فرمی از قبل طراحی شده با اصولی مشخص و قابل انعطاف، ترسیم و ارائه گردد.

یعقوب نژاد، با بیان اینکه این تنظیم و ارائه را اصطلاح نامه فقه بر عهده گرفته گفت: اصطلاح نامه فقه؛ دستاوردها، کاربردها و ویژگی های خاص خود را دارد و در صورتی که با مستندات همراه شود؛ فوائد دیگری را به صورت ارزش افزوده خواهد داشت مانند: نشان دادن داد و ستد فقه با علوم دیگر؛ به دست دادن زمینه بررسی ها و کنکاش ها در بحث های ناشده فقهی از طریق ارائه کارهای انجام یافته و بحث های متورم شده؛ گشودن بررسی درباره مباحث نو و راههای نرفته و همچنین ملاک های مختلف تبویب و تقسیم بندی فقه، وجه ارتباط فقه با علومی مانند حقوق و سرانجام؛ اصلاح و طرح و ریزی بهتر و معماری دقیق تر برای فقه با بررسی و مرور گزارش مستند و تحلیلی از واقعیت موجود در فقه کلان و کلان فقه از طریق آماده کردن پایگاه های تخصصی فقهی مبتنی بر اصطلاح نامه فقه؛ بازنگری در منابع فقه، منابع استنباط، معرفی فقهها و کتاب های علمی ارائه شده در دوره های فقه؛ بازرسی تقسیمات درونی فقه؛ و جز آن.

عضو شورای علمی گروه پژوهشی تدوین سازمان های دانش در پایان گفت: طرح تدوین اصطلاح نامه فقه از سال ۱۳۷۸ آغاز و با توجه به گستردگی منابع فقهی در این مرحله ۵۰۰ عنوان از میان کتب فقهی با مشورت اساتید برجسته در این رشته برگزیده شد و پس از طی مراحل تحقیق که عبارتند از: منبع گزینی، ارزش گذاری و درجه بندی آنها، تحقیق و استخراج اصطلاحات، ایجاد روابط بین اصطلاحات، بازنگری و اصلاحات لازم، بررسی و تصویب نهایی؛ این موارد به دست آمد: تعداد کل واژه ها: ۵۱۴۹۵، تعداد واژه های راس: ۱۲، تعداد واژه های مرجح ۴۲۰۳۲، تعداد واژه های نامرجح ۹۳۹۰، تعداد واژه های اعم ۸۲۳۳، تعداد واژه های وابسته ۳۷۲۳۵ و تعداد واژه های اخص ۴۱۸۰۹.

قابل ذکر است، این مجموعه هشت جلدی پس از سال ها تلاش علمی مجموعه ای از فضای اندیشمند و راهنمایی و مشاوره اساتید برجسته حوزه های علمیه در سال ۱۳۹۷ توسط نشر پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی به چاپ رسیده که هم اکنون در دسترس محققان و علاقه مندان است.